

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A törvénytisztelet hiánya.

Az engedelmisség minden kornak, minden időnek gyengéje volt. A kis gyermek öntudatra ébredésének is ugyszólván első megnyilvánulása az engedetlenség. Már ez a kis zsarnok is ellenszegül mindenkinek, aki őt kényuralmában gátolja, akadályozza. És ha a szülő vagy szülőhelyettes szabadjára hagyja ezt a kis tirannust akár becézetésből, akár pedig abból az álfelfogásból, hogy ez a kis poronty még nem tudja, mit cselekszik, akkor a nyakunkra nő és hiábavaló lesz később a prédikálás, a megrendszabályozás, az ilyen engedelmisséghez nem szoktatott, ugyszólván megrögzött nebuló diszplédányja lesz azoknak a típusoknak, — amilyenekkel sajnos! a mai korban fiatalok és öregek között bőven találkozunk — akik előtt nincs tekintély, nincs törvény, az előbbinek lealacsonyítása, az utóbbinak kijátszása vagy semmibevétele a főtürevésük.

Az utóbbi időkben ország-világgá kürtölt egyenlőséget boldog-boldogtalan ugy értelmezte, — lett légyen alkalmazott, alantas vagy szolga — hogy mivel egyenlők vagyunk, mivel mindnyájan születünk és meghalunk, mindenben egyforinák is vagyunk és így nekünk senki sem parancsol. Mi aként cselekszünk, amint nekünk tetszik, a kenyéradónk éppen olyan ember, mint mi vagyunk és így mi nem engedelmeskedünk neki, előttünk nincs tekintély, nincs törvény, mert hiszen a törvényt is csak olyan gyarló emberek csinálták, mint mi vagyunk stb.

Ilyen rombolást vitt véghez a humanitás terjesztésének leple alatt a tudatlan, tanulatlan és feltűnésre vágyó egzisztenciák tanítása, amelyet az alsó nép — mivel azok maszlagos tanaik hirdetése közben ütötték a törvényt és tekintélyt, az előljárókat és följobbvalókat is — mohón nyelt a boszu bizonyos nemével s rosszrahajló lelke bevette e mérget, amelyet onnan eltávolítani csak nagy tapintattal és rendkívüli óvatossággal lehet és kell is.

Nem is szólván a fanatizálástól eszüket vesztett s javithatatlanoknak mutatkozó egyesekről, akik már föl is osztották maguk között kenyéradójuknak földjét, vagyonát, — alsó népünk legnagyobb része olyan pöffeszkedő, olyan követelődző, olyan lenéző modortanusit minden iránt, ami fölötte áll,

ami vele mint rombolni kész elemmel szembeszál, hogy megdöbbenünk és szinte kétségbeesünk a társadalom jövője iránt.

Hiszen ez a legnyiltabb, legvakmerőbb anarkizmus, nihilizmus!

Hova jutunk, ha ez így tovább megy? Pap, tanító, orvos, bíró, előljáró, az csak arra való szerinte, hogy tőle éljen, hogy boszantsa, hogy félrevezesse.

Vannak felbujtogatott alakok a községekben, ahol a községi, megyei vagy miniszteri rendeleteket, törvényeket kutyába sem veszik, sőt nyiltan föllépnek ellene és mit tapasztalunk? Azt, hogy nincs megtorlás, nincs rendutasítás, mert az előljárók, a vezetők olyan kislelkűek, hogy nem mernek szembeszálalni ezekkel a törvényt tipró alakokkal.

Nézzünk csak egy-két esetet. A „Balra hajts“ megyei rendelet az ellenkezőt szűli, mindig jobbra hajtának s többször már szerencsétlenség is történt emiatt. Az ebzárlat szintén hiábavaló s innen van az, hogy annyi és annyi gyermeket és felnőtt egyént kell a Pasteur-intézetbe szállítani.

A szállásokon 4—5 kutyát tartanak, persze kolonc nélkül s ezek mennyi kárt tesznek a vadállományban, azt csak a vadászbérlő tudja, aki legtöbbször busásan fizeti a vadászbérletet. Följelenteni ezeket, annyit jelent, mint falra borsót hányni. Közegészségügyi tekintetben pedig népünk nagyon is alacsony fokan áll.

Vannak egyes községek, ahol a dögöket az utca közepére dobják s itt árasztják a szörnyű bűzt és fertőzik a levegőt.

A Ferenc-csatorna mentén levő községek egyes lakosai döglött malacot, libát, tyukot, kutyát, macskát, törött fazekat, üveget stb., szóval minden használhatatlan fity-fenét a kanálisba dobnak. Egyes községek utcáin valóságos tavak vannak, amelyek párologva fertőztetik a levegőt, pedig a háztulajdonosok könnyen segíthetnének rajta.

Vannak községek, ahol a lakók benn a községben nem a maguk szükségletére, hanem üzérkedésből 20—40 disznót hizlalnak s ahol a rettenetes tüdőt, szemet tönkretevő por juniustól-októberig tart s a legcsekélyebb intézkedés illetőleg védekezés sem történik ellene; vannak községek és pedig gazdagok, ahol alig van víz a kutakban s

az is annyira tele van bacillusokkal, hogy a tifusz mindennapi, pedig könnyen áshatnának egynéhány ártézi kutat, mert a községek elég vagyonosak. Pedig ha valami elsőnek volna tekintetbe veendő, akkor annak az egészségnek kellene lennie, mert a lakosság egészsége mindenek fölött való.

De persze mindezek főleg az önző módon gondolkodó, szűk látókörű s az egészség ügyével vajmi keveset törődő, a törvényt semmibe sem vevő alakok, akiknek lelkéből a tekintélyt, az isteni és emberi törvényt kiirtotta az álszocializmus; azt kiabálják, hogy ez csak a kaputos osztály kivánsága és — mivel a multban is csak ugy volt és mégis megélt az emberek, fölösleges. Szóval a közegészségre semmit sem akarnak áldozni, de az alkohol ördögének, — amely testüket-lelküket megmérgezi, gonoszságra viszi, mert hiszen berugott állapotban követnek el legtöbb gabszást az emberek, — bőven szórják nap-nap mellett a pénzüket s némelyik így jut az elzüllés feneketlen örvényébe.

Bizony sajnos állapotok ezek, de a mi fölvilágosodott (?) népünk, amely már sem papot, sem tanítót, sem magánál okosabb embert nem akar ismerni, nem tér észre, nem pedig azért, mert az álpróféták teljesen sivárrá tették a lelkét, kiirtottak belőle minden ideált, minden tekintélyt s beléplántálták a hiúságot és azt a szerencsétlen önámítást, hogy ő a fundamentuma a társadalomnak, amely nélkül az egész társadalmi alkomány kártyavár módjára összedől.

De viszont ezek az Istent, hazát nem ismerő bujtogatók nem világosítják föl arról azt a szerencsétlen fölbujtatott népet, hogy igen ő a testi munkát végző láb-kéz, de a fő az, amely őt irányítja, törvényt szab neki, szóval tekintélyt állit vele szembe, hogy egymás mellett nyugton maradjanak, hogy egymást ne marják, hogy egymást irigységből, boszúból föl ne falják.

A vezetőknek mindenütt az a legfőbb kötelessége a mai korban, hogy a törvényt, a tekintélyt megtartsák, biztosítsák.

Ha a törvénynek erőt akarunk adni, ha a tekintélyt, amely minden társadalomnak föltétlen alapja, megakardjuk őrizni, akkor ne riadjunk vissza semmitől, ne rémítsen el az ostoba s minden törvényes alap nélkül kiabáló bujtogatók, fenyegetés. Kötelességünk

biztos tudatában tegyünk meg mindent rendíthetetlen hittel és bátorsággal, ami a közjó s édes hazánk javára szolgál. Ha így cselekszünk, a legnemesebben töltjük be hivatásunkat!

Sz. S.

Zombor, december 13.

A válság. A próbálkozás, hogy átmeneti kormánnyal húzassák ki az állam szekerét a feneketlen kátyúból, melyben megrekedt, a múlt hét folyamán megismétlődött azonos eredménnyel, azaz eredménytelenül. Első ízben Wlassich Gyula háritotta el magától az ajánlatot, most meg gróf Zichy János nem volt hajlandó vállalkozni a háládatlan szerep eljátszására. A koalíciós kormányt üldözi a balszerencse vagy a nemezis. Végig kell szenvednie ugyanazt a kalváriát, melyet annak idején gróf Tisza Istvánnal megjárattott. Szeretne szabadulni a tüzesre fűtött bársonyszékről, de nincs, aki helyébe ülni hajlandó volna. Nehéz helyzetében a kormány az a latere miniszter utján megismételtette kérelmét a felség előtt, hogy ha már előterjesztett kibontakozási tervét el nem fogadja, bocsása el végre kegyelemben. A király azonban, ki ragaszkodik a válság alkotmányos megoldásához, legalább addig, míg az általa megszabott föltételek mellett bizalmát bíró possibilis politikus kormányalakításra nem vállalkozik, aligha fogja felmenteni. Ily körülmények között a kormánynak kénytelen-kelletlen be kell nyújtania a költségvetési törvényjavaslatot és rövid lejáratu indennitit is kell kérnie. Halomlás szerint ez meg is fog történni csütörtökön, mely napra össze fogják hívni az országgyűlést. Mivel pedig a Justh-párt minden erővel megobstruálja az indenniti-javaslatot, nem lehetetlen, hogy a koalíciós kormány, csakugy mint megobstruált elődei, minden huzódozása ellenére is kénytelen lesz rávezni az exlex vizére.

Városi bizottsági tag választás. A belvárosi kerületben megüresedett városi bizottsági tagsági állásra folyó hó 11-én volt a választás. Bár csak 1 hely került betöltésre, ez a választás a 67-es és 48-as pártok döntő küzdelmévé fejlődött,

A költő otthon.

Egy szép napon elég híres embernek tartottam magamat arra, hogy szülővárosomban mint költő bemutatkozzam. Aki valaha érezte ezt az érzést, az tudja azt is: mit jelent az? Az embert olyan büszkeség fogja el, hogy Byront is letegezné, ha véletlenül találkozna vele. Mindez oly váratlanul és hirtelen jön, mint a foglalás. Ebben a hangulatban írtam a hazai könyvkereskedőnek és azt hittem, a város, mely a világnak adott, de a falvak is, melyek a várost környezik, forradalmi hangulathoz fognak esni. Azt írtam a könyvkereskedőnek: nyomasson ezer belépő jegyet és ugyanannyi programot, mire a jóakaratu ember felszólította első segédjét, írjon rólam és műveimről tárcát a helyi ujságba. Még ma is emlékszem a tárcára; így végződött: „ő költő és ez elég!” És tényleg ez elég volt nekem. Mert hogy mi egy költő, azt nem kell bővebben fejtegetni!

December egyik ködös reggelén érkeztem meg szülővárosomba. Csalódásom meglehetősen nagy volt, mert senkit sem találtam, aki fogadásomra jött volna. Én az egyesületek küldöttségeit vártam.

Milyen szépnek tetszik az ember szülő-

melyben a 48-as párt minden erővel igyekezett pozícióját megtartani. És ezen erő-kifejtés dacára az eredmény az, hogy a 67-es városi párt jelöltje, dr. Grüner Samu 47 szótöbbséggel, 128 szavazattal győzött Krizmanits Imre 81 szavazatával szemben ugyanabban a kerületben, hol most két éve a számarány teljesen egyenlő volt.

A szerb-horvát koalíció a bomlás lejtőjén. Supilóéknak torkára forrt a pör, melyet a bécsi törvényszék előtt Friedjung dr. ellen indítottak. A céljuk az volt, hogy tisztára mossák magukat a Szlovenszki Jug-gal, a szerb irredentizmussal való szövetkezés vádjától, természetesen, mert a Ratkeller hőbortos politikája felülvén a trializmus vesszőparipájára, most a nagy horvátországi ábrándoknak kedvez. De elszámították magukat. Nem gondolták meg, hogy Luegerék, kik a magyar országgyűlésen obstruáló horvátokat szívesen biztatták, az osztrák imperializmustak minden hazugsággal felvértezett lovagjával, Friedjung dr.-ral szemben teljesen el fogják ejteni őket. A Nagy-Ausztria mindenképp felett való. E cél érdekében örömmel látták obstruálásukat, mellyel a magyar törvényhozás erejét rontották, de menten fordultak, mikor a nagy szerb érdekek istápolásával az annexió sikerét s ezzel az osztrák imperializmus térhódítását kockáztatták. Minden jel arra vall, hogy a közös miniszteriumok készségesen szolgáltatják ki a vádlók ellen a diplomáciai uton megszerzett bizonyítékokat, úgy hogy már is olyan a látszat, mintha nem vádlók, hanem vádlottak volnának. Különösen kellemetlen fordulatot vett az esküdtszéki tárgyalás Supilóra, kire rábizonyították, hogy politikai kalandorok módjára hol innen, hol onnan pénzeltette magát s mert előzőleg becsületszavára tagadta, hogy valakitől valaha pénzt kapott volna politikai szolgálatok fejében, az eskü szentsége alatt tett tanuvallomás alapján az elnök rásütötte a hazugság bélyegét. Ez elnöki megbélyegzésnek hatása rettenetes volt. Vádlótársai neki rontanak, ha az elnök meg nem akadályozza. Supiló maga személyére nézve letette a vádat s kilépett a szerb-horvát koalícióból. Elhagyták a koalíciót mások is.

városa, ha saját nagyságunk tudatában lépünk földjére! Mily ragyogónak látszik minden és mily derűsnek! Milyen vidámnak tetszenek a kéményseprők, sőt még a főpincérek méltóságteljes külseje is bizonyos jóságos, rokonszenves vonást nyer. Az ember bemeleg az első koresmába és rendel egy pohár sört. Melletted két derék polgár beszél fesztelenül. Az ember azt hiszi: ah! ha ezek tudnák, ki ül a közelükben, hogy megváltoznék egyszerre a helyzet, hogy megválogatnák egyszerre a szavaikat, mennyivel óvatosabbak volnának véleményeik nyilvánításában.

Nem mentem el könyvárusomhoz, mert meg akartam őrizni inkognitóm s mert este ugy akartam a hallgatóság előtt felbukkanni, mint az angyal a zsidók hadserege előtt. Öt perccel nyolc óra előtt készültem el a toillettemmel. Ekkor hosszan elnéztem magamat a tükörben, majd vidám, majd szomorú képet vágtam, míg végre is negyed kilenc lett. Mikor az előkelőségnek ez a negyedórája is letelt, elindultam, hogy felkeressem jövődó győzelmem színterét.

Mikor a terembe léptem, a szolgát találtam ott, aki egyszersmind a pénztáros tisztét tölté be és a programot tanulta éppen

Zágrábban nagy az izgalom s mind általánosabb a meggyőződés, hogy a koalíció sorsa, úgy amint Frank dr. falragaszokon hirdeti, meg van pecsételve.

A kormány be nem váltott ígéretei.

A kereskedelemügyi kormány, mely a Máv. reformját megígérte, de be nem tartotta, mind a mai napig egyetlen egy lépéssel sem vitte előbbre az államvasutak ügyét. Pedig sokat, nagyon sokat ígért a kormány.

Igéretei közül röviden főlemlítjük a következőket:

Az egész újjászervezési munkálatnak alapelve, szemben az évek óta kialakult centralisztikus iránnyal, a lehető decentralizáció. Ez a hatásköröknek lefelé való kitágításával biztosítja, hogy amíg az irányítás és vezetés természetesen a minisztériumban összpontosul, addig a tulajdonképeni igazgatás az igazgatóság, az üzem lebonyolításának s a tulajdonképeni végrehajtó szolgálatnak a közvetlen vezetése pedig a megfelelő számban szaporítandó és így lényegesen kisebb területi kiterjedéssel bíró üzletvezetőségek feladatkörébe utaltatik.

A minisztérium és az igazgatóság mai felesleges kettős munkaköre pedig úgy oldassék meg, hogy egy szerv feltétlenül kikapcsolassék.

A másik feladat az, hogy az egyéni felelősség elvére kell helyezni az adminisztrációt. A felelősség eme elvének a legmesszebbmenően kell érvényesülnie úgy a központban, mint a külső adminisztrációban, még pedig úgy, hogy az, aki megbizatik egy hatáskörrel, teljes felelősséggel viselje annak súlyát és ne igyekezzék azt a felelősséget a felsőbbesre áttolni, mert ebből származik a legtöbb baj. Ami a legtöbb bajt okozza az igazgatásban, az a tulajdonságos irásbeliség, amely szintén meg fog szünni, illetőleg korlátozottni fog.

Tervbe van véve ugyanis a Porosz-

könyv nélkül, nagy igyekezettel. Mikor e fölött nagyon megbotránkoztam, a szolga goromba lett és tüntetőleg mutatta az üres padosorokat.

Fél kilenckor belépett végre első hallgatóm. Bemutatkoztam neki. Ő azt mondta, hogy Kovácsnak hívják. Én viszont azt mondtam, hogy annak nagyon örülök. Erre ő azt felelte, hogy: kissé hüvös van a teremben. Én igazat adtam neki és a belépőjegyére sandítottam, mely — szabadjegy volt. Egy tekintetre sem méltattam tovább, hanem kimentem az utcára, hogy emberek után nézzek. Ott bizony voltak elegend.

Visszajöttem a terembe és láttam, hogy a pénztáros éppen bruder-t szándékozik inni egyetlen hallgatómmal. A teremszolga — nyers ember — azt mondta, hogy én nem vagyok költő, hiszen senki sem jön a felolvasásomra. A vér a fejembe szállt, de nyugalmat erőltettem magamra. Tényleg nyugodt is lettem és hogy emberemet is megnyugtassam, a programba fölvettem versek közül kettőt odaadtam neki, hogy olvassa el, ami különös hatást tett rá. De ezt nem részletezem.

Első hallgatóm eközben azzal mulatatta magát, hogy egyre a tükörbe bámult, mintha nem győzne csodálkozni jelenléte fölött...

országban és a bajor vasutaknál annyira bevált nyomtatvány-rendszernek a meghonosítása, ahol a különböző adminisztráció-fórumoknál az előadó maga intézi el a rendelkezésre álló nyomtatványon az ügyet, amelyet el kell intéznie és csak a fontosabb ügyek kerülnek a felsőbbség elé.

Ez a közvetlenség egyik biztosítéka az adminisztráció jóságának.

Az újjászervezést magát, a kereskedelemügyi kormány más sürgősebb feladatok miatt nem hajthatta ugyan végre, de az alapelveket megállapítván, az ügy kellően elő van készítve és rövid idő alatt le is bonyolítható.

Ezenkívül még sok mindent ígért a kormány, amit természetesen be nem tartott.

A beruházások végrehajtásának a munkálatai szintén nem haladnak abban a tempóban, mint amilyenre a kormány vállalkozott. Hogy miért nem, arra a hadügyi kormány adhatná meg a részletes felvilágosítást, mely a vasuti beruházásokra szánt milliókat hadügyi célokra elköltötte. Ezért a felelősség természetesen nem a hadügyi, hanem a koalíciós kormányt terheli.

H I R E K .

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Takáts Imréné szül. Berényi Iлона okleveles kiseddövönőt az överbázi állami kiseddövönőhöz kiseddövönővé nevezte ki.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Koszapinovity Tivadar okleveles tanítót a csurogi községi elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Kinevezés. A boszniai kormány Vinter Gyula moholi községi állatorvost Velika-Kladusára cs. és kir. állatorvossá nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Riszner Ede znióváraljai állami tanítóképzőintezeti tanárt hasonló minőségben a bajai állami tanítóképzőintezethez helyezte át.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sztojkovitsné Belen Irma kusicsi és Dimitrievits Hermina palánkai állami elemi iskolai tanítókat kölesönösen áthelyezte.

Nyugalomba. Hamel Nándor bácsfeketehegyi ev. ref. lelkész, ki ötven esztendőig ügybuzgóan szolgálta egyházát, nyugalomba vonult.

Beszámoló. Lovászy Márton a magyarkanizsai kerület képviselője e hó 19-én tartja beszámolóját Magyarkanizsán.

Felolvasás. Dr. Szende Pál, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés főtitkára folyó hó 19-én a zombori kereskedelmi testület helyiségében „A magyar kereskedelem feladatairól” felolvasást tart.

A Szabad Lyceum és az Uránia. Vasárnapra Csetri Károly állami főgimnáziumi tanárnak előadása volt kitézve a francia forradalomról a budapesti Uránia tudományos színház diapozitívjeivel. Az előadás azonban elmaradt, mert az Uránia, mint saját szemünkkel meggyőződünk róla, 1000 korona óvadék letétele, a diapozitívok használatáért 50 koronát és az Uránia saját szöveggönyvének törlés és toldás nélkül szörül-szóra való felolvasását kívánta. Ehhez nem kell kommentár.

Az utadó kivetése. Felmerült konkrét esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy tőkeamat és járadékadó után a törvényhatósági utadót ki kell vetni.

A városok két milliója. Az országgyűlés még a múlt évben megszavazott két millió koronát a városok segítésére, a városok azonban ezt a pénzt, melyet a legtöbb helyen a tisztviselők fizetésének javítására szántak, máig sem kapták meg. A városok polgármestereinek küldöttsége a két millió korona szétosztását a napokban meg sürgette a belügyminiszternél, aki megígérte, hogy a maga hatáskörében mindent meg fog tenni a kérelem teljesítése érdekében.

Milyen idő lesz? Meteor írja: Jelenleg már csak egy foltsoport van a Napon, mely most elég nyugodt. December 17. körül hőcsést remélhetünk, nagyobb azonban a 23-iki van hivatva hatáskörében hozni, míg 26-ika körül december hónap aránylag vége a leghidegebb napjait várhatjuk, a hol a csapadék kevés. Ez inkább csak a hónap végével fejlődik. December hátralevő változása napjai 16, 20, 21, 23 és 27-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a 16, 21 és 26-ikiak.

Troubadour-bál. A zombori troubadourok nagy elitebálja 1910. január 8-án fog lezajlani a megyeház termeiben, melyet Vojnits István alispán készséggel engedett át az egyesületnek. A bálon Dankó Lajos híres bajai primás játszik, a konyhát Horvátovits Sztipó látja el, míg a terem díszítését a zombori Árucesarnok és Goeser Antal ker. és z. vállalták el. Alább közöljük a bál védnökének, díszelnökeinek és tisztikarának névsorát. A tisztikar a troubadourok rendes tagjaiból áll, míg a tágabb rendezőbizottságot az összes pártoló tagok alkotják. Felkértek és elfogadták: védnök: Fernbach Péter. Díszelnökök: Vojnits István, dr. Margalits Ede, dr. Molnár Károly, Fernbach Károly, Szondy Mátyás, Henneberg Sándor, dr. Folcione Árpád, Buday Gerő. Tiszteletbeli elnökök: Dungyerszky György, dr. Pastrovits János, Prokópy Imre, Szántó Károly, dr. Zátonyi Dezső, Matkovits Méla, lovag Santelli Italo, dr. Késmárky Béla. Rendező bizottság: dr. Henneberg Géza elnök, dr. Szondy István társelnök. Konyovits Antal, Szücs László, dr. Karácson Gyula, Rajháthy László, Kovács Antal, alelnökök. Klemm Gyula főtitkár, dr. Weszelovszky József, dr. Willmann Mátyás, Margalits István Lajos, dr. Moldován Lajos, titkárok. Tantner Ottó főpénztáros, Tomcsányi Aladár főellenőr, Alföldy László, Gruda Pál, Hermecz Ferenc, Marschall Béla, pénztárosok. Arnold Sándor főjegyző, Butkovits Antal, Mayer Jenő, Csávosi László, Preszly István, dr. Hernády Lajos, jegyzők. Jelich Mihály, Csávosi Sándor ellenőrök. Raisz Sándor cigányvajda, Karsay Elemér háznagy. — A fiatalember pártoló tagok sorából alakult százas bizottság.

Kivándorlás Bácsme gyéből.

Bácsbodrog vármegye területéről az elmúlt hónapban 274-en vándoroltak ki. Ezek közül utlevélet váltottak: Amerikai Egyesült Államokba 202-en, Szerbiába 36-an, Németországba 12-en, Európára 9-en, Bulgáriára 3-an. Ezekon kívül 15 személy utlevélenek kiállítása folyamatban van, 12 személyt pedig utlevél iránti kérelmével a hatóságok elutasítottak.

Luca napja. Hétfőn Luca napja volt, egyike azoknak a félig-meddig ünnepnapoknak, amelyekhez annyi babona fűződik. Maga az ünnep voltaképpen Lucia vértanu ünnepe és azok a babonás szokások, amelyek a naphoz fűződnek, későbbi eredetűek. Ezen a napon kezdik el faragni az úgynevezett Luca-széket, amelyet karácsony napjáig el kell készíteni. Az ötszögű szék az azt tartja a babona, hogy aki az éjfél misén rajta ül, az meglátja a helység összes boszorkányait. Ma már felvilágosodottak az emberek, a boszorkányokban — amelyekről már Könyves Kálmán királyunk megmondta, hogy nincsenek — már a falusiak sem hisznek és Luca napja is lassan-lassan elveszti jelentőségét.

Esős tél. December közepe felé járunk s a helyett, hogy a téli hó borítana fehér takarót a földre, borongós őszi idő van és sűrűn permetezik az eső. A ropogó, fehér hó helyett csatakban, sárban járunk. Minél beljebb megyünk a télbe, annál ősziesség az idő, mely mintha örökre eltüntetné a telet és nemcsak az égbe von borongós, szürke felhőket, hanem kedélyünkre is, melyet álmos, fáradt tesz ez a szomorú, vigasztalan szürkeség. A költők pedig, akik legszébb decemberi témáikat várják és a tél poézisét dicsőítő rímekre vannak hangolva, sirathatják a hosszú őszt, mely végnélkülinek látszik s makacsnak, mint egy detronizált uralkodó, aki a trónját nem akarja jogos utódának átadni és ragaszkodik makacsul az uralomhoz, melybe a kalendárium már beiktatta az örököszt, aki azonban nem tudja hatalmát elfoglalni.

Szerencsétlenség a disznótóron. Amberg Balint jómodu garai gazda a múlt napokban disznót vágott. A meghívott vendégek a belső szobában időgáltak, míg a gazda felesége a konyhában takarított. A konyhát akarván felmosni, egy dézsa forró vizet a padlóra helyezett s közben bement a mulatózókhöz. Kis idő múlva rémes sikoly hangzott a konyhából, ahol a gazda 1 1/2 éves gyermeke játszadozott. A felügyelet nélkül hagyott kis

Öt perceel háromnegyed kilenc után jött egy ember, aki a gázlángokat följebb akarta esavarni.

— Jó ember, soh'se bántsa! — mondtam neki.

Hangom melankólikus rezgése, kétségbeesett ábrázatom meghatották az egyszerű embert. Barátságosan megveregette vállamat és biztatón hunyorított a szemével. Meghívtam: maradjon itt és hallgasson meg. Erre láthatólag megijedt, elsápadt és hirtelen eltávozott.

Pontban kilenc órakor megérkezett a második hallgató — és szívem hevesen dobogott! — jegyet váltott. Valósággal izzó udvariassággal kérdeztem tőle: vajjon esik-e odakünn? A kérdésre az idegen megölelt és homlokon csókolt. Bemutatta magát, hogy ő távoli rokonom, aki hírnevemről értesülven, személyesen akar meggyőződni dicsőségemről. Magaviselete nagyon megörvendeztetett, különösen azért, mert ime, megszégyenítettem a teremszolgát, aki immár mély álomba merült. Ára vonaglott álmában. Nem tudom, miért sértett úgy ez az arc engem?

Rokonom megkérdezte: mikor lesz már valami?

— Mindjárt! — feleltem — mire ő értesített, hogy odakünn egész sereg ember áll. Szentelenül kijelenttem, hogy az az erkölcsnemesítő egyesület küldöttsége, mely engem vár. Erre felkeltettem a teremszolgát és sugva megkértem: hozza be a másik ajtón a szálloda szolgaszemélyzetét hallgatóságnak, fizetek minden embernek negyven fillért.

— Hohó, olyan olesón nem teszik! — viszonzá a szolgál. — Egy modern írónak pláne nem!

E közben első hallgatóm, Kovács ur is eltávozott, minden köszönés nélkül. Feltettem a renomémat és kiadtam a parancsot: zárjak be a teremajtókat, nehogy rokonom is megszökjék. Könyvem végigperregtek arcomon, elátkoztam hazámat, szülővárosomat és elhatároztam, hogy pincér leszek vagy templomszolgá. Csak a jó Isten tudja: mily sötét vihar dult keblemben. Látni, hogy hamvad el szívünkben minden ideál üres padosorok előtt — ez sok.

Vállamra vettem köpönyegemet és kirohantam a sötét éjszakába. Oh, halátlan kor, halátlan város! Hiába: „Nemo profeta in patria sua...”

gyermek befordult a forró vízbe. Az előrohanók már csak holttestét huzhatták ki a szerencsétlen csecsemőnek. A csendőrség megindította az eljárást a gondatlan anya ellen.

Elveszett tárgy. A Belvárosban a napokban elveszett egy aranyfoglatu szemüveg. A megtaláló kéretik, hogy azt lapunk kiadóhivatalába juttatni sziveskedjék, ahol illő jutalomban fog részesülni.

A kis betörők. Két siheder inas iskolás kis gyermekekből betörő bandát szervezett, mely az esti órákban megdézsmálta kereskedőink kirakatait. A lopott holmi egész kis gyűjtemény. A kirakat ablakát átkulescsal nyitották ki, mit a két inas szerzett meg. A kis betörők természetesen hurokra kerültek s immár ki-ki korához mérten el is vette megérdemelt büntetését. Szülők, óvjátok gyermekeiteket a Nick Carter-ek és Nobody-k maszlagától!

Öngyilkosság. Kolarszki Györgyné 74 éves öregasszony szerdán reggel Ujvidéken Dugonics-utca 36. szám alatti lakása kamrájában felakasztotta magát és mire tettét észrevették, meghalt. Az öngyilkosság valószínű oka életuntagság.

S Z I N H Á Z I S Z A M L Ó

Csütörtök, december 9.

A görög rabszolga reprise. Mult-kori felszólalásunk dacára, a színlap ép oly hibás volt, mint első ízben. Ugyilátszik, a legkülönbözőbb színházi titkároknak kisebb gondjuk is nagyobb, mint a színlap kiigazítása. Persze a bérletszerzés a fő még Zomborban is, ahol a közönségnek könyörögni kell, hogy bérletet kaphasson.

Péntek, december 10.

Cornevillei harangok. Az évad leggyöngébb előadása teljesen üres nézőtér előtt. Oly kran hallottuk már a darabot, oly gyakran gyönyörködtünk már Gáspár apó fukarságában, Serpoletto kedvességében, Germaine bátorságában, Jean szemtelenségében és hogy ma változatosság kedvéért mindennek ellenkezőjét kaptuk. Mert ma Germaine (Mezei Margit) minden bájoság ellenére fukarkodott hangjával. Kaposi Józstól volt bátorság Serpolette szerepében kiállni. Jean kedvesen játszott és jól énekelt. Gáspár apó szintén kedves volt — énekelni azonban Remete nagyon rosszul énekelt. Ladiszlay Henri de Corneville hatalmas hangja kitűnően érvényesült és betöltötte a termet.

Hanem a zenekar!! Ma már ott tartunk, hogy a karmester teljesen elveszti a fejét, mihelyt arról van szó, hogy vezetni is kell az orkestrert. Játszanak azok úgy, ahogy ők akarnak és a karmester ahelyett, hogy megállítaná, megy, rohan, fut velük.

És végül egy tanács. Senki se akarjon olyat, mi erejét meghaladja. Remete ne énekeljen, ha rekedt. Kaposi Józsa ne akarjon fiatalos lenni és fiatal 16 éves lányt játszani, mert ebben a szerepben teljesen ellenszenves és multjának érdemeit is felelteti, Mezei Margit ne játszik, ha indisponálva van és főleg ne adjanak neki koloratur szerepet, aki bájos szubrette, de csak tud és nem bír énekelni és végre a direktió ne akarjon arra kényszeríteni, hogy régi operetteket hallgassunk rossz előadásban.

Szombat, december 11.

Éji látogatás. Dr. Kanyó Gyula jeles képzettségű zombori róm. kath. lelkész, aki a valódi és látszólagos halálról írt könyvével lett ismertté, megihlette talán munkájának tárgya és Gyulai Pál „Éji látogatás” románcát látta el kísérő zenével. Beállított pedig ez a melodráma olyképp, hogy a három gyermek fekszik, báltérben női kar (angyalok) és jobbra férfiak énekelik a szöveget, míg a

gyermekek három soros panaszukat maguk mondják.

Ez a kiállítás teljesen helytelen. A színszerűség megkívánja, hogy ha valamely szereplő beszél, ne mondják róla, hogy jajjal végzi, hanem a „jaj” tényleg csak szóljon, ha pedig a beszéd megvan, akkor fölösleges a kommentár. Színpadon ilyen élőképesség dolgot előadni nem szabad.

Ha melodrámának adták volna elő, ha kiáll valaki és szaval és ezt a szavazatot kíséri a zenekar, akkor mindenesetre hatásosabb lett volna a darab. Így azonban már a beállítás lehetetlen volta is lerontotta a hatás egy részét.

A zenéről, már amennyire a hamis kórus mellett lehet véleményt alkotni, az a meggyőződésem, hogy Kanyó Gyula elég jól hangszerez, jól viszi a melódiát, azonban invenciója kevés. Hiányzik a melódiában az eredetiség. Néha mintha Haydn, néha mintha Mozart reminiscenciák vegyülnének be. Talán később, ha kiforr a szerző egyénisége, többi művében több tartalom lesz. Mindennek dacára azonban a közönség a rokonszenves szerzőt zajosan ünnepelte, ki helyett Remete rendező köszönte meg az ovációt.

Gyujtogató. Heyermanns drámája. „Minden, mi sötét, minden, mi sivár dalodban királyi utód Oszián.” Heyermanns, a sötét színek, az erős drámai kitörések, a baj és nyomor, a proletár sors tragédiái megrajzolója. A „Remény”-ben látjuk a halász család pusztulását, mely család pusztulása az önérzetet, a rendbeni méltóságot, az anyai szeretetet is elpusztítja. A Gyujtogatóban Arend János maga felgyújtja a házat és hogy a biztosító társaság meg ne tudhasson semmit, kis 3 éves leányának adja a kulcsot, hogy az vesse el, játszadozzék vele. De a kis leány véletlenül az ablakon bemászik a házba, elfáradva ledül és beleég. A gyanu Arend fivérére, a félkegyelmű Aussigra irányul. A bíróság kihallgatja a tanukat, kiderül a való és Arend János börtönbe megy, pedig mint ember, egyetlen gyermekének ő okozta halálát — tul nagy büntetés.

A darab játéka a közönség idegein rettenetes idegrázás, melynek hatását csak fokozta az előadás. Polgár Károly játszotta valamennyi vádlott és tanu szerepét. Gózon volt a bíró. Gózon ebben a szerepben rossz volt. Elsősorban nevetni nem szabad. Aki szerepét elneveti, az nem érdemli meg, hogy vele komolyabban foglalkozzunk, mert nem komoly színész.

Annál jobb volt azonban Polgár Károly. Hét szerepet játszik. Arend Jánost, a megtört apát, Aussigot, a félkegyelmű öcsését, Blankertot, a gutaütött apóst, Puttent, a részeges koresmárost, Post Miklóst, a nyelgészatőcsőt, Bik szobafestőt és Biesen rendőr-örmezt. Mindezekben a szerepekben kiváló volt. Mely átértéssel és átérzéssel, kitűnő maszokban játszotta el az életet és külön-külön jellegű szerepét úgy adta, hogy soha rá nem ismertünk, egyik szerepből a másikra. Soha úgy Polgár Károly még nem játszott, mint ma este. Soha oly kiváló alakítást nem láttunk tőle. Kár azonban, hogy oly keveset játszik és nem gyönyörködhetünk gyakrabban nagy művészetében.

Parasztbecsület. Végül a Parasztbecsületet, Mascagni operáját adták. Santuzza Kaposi Józsa, Turiddu Toronyi, Alfio Ladiszlay József, Lola Lányi Edith és Lucia Hatvaniné voltak. Az előadás majdnem kifogástalanul ment; különösen a magánszereplők voltak nagyon jók. Kaposi Józsa hangja különösen érvényesült, annak, hogy hatása nem volt, oka, hogy játéka és különösen mai szerepében mutatkozott gyöngesége miatt a közönség nem tud vele rokonszenvezni. Toronyi szép és hálás szerepét könnyedséggel és erővel énekelte és reálisan jól játszott. Ladiszlay, Hatvaniné és Lányi Edith is jók voltak. A zenekar, bár általánosságban volt egy egy gixer, az Intermezzo t remekül értelmezte, úgy hogy szinte visszafojtottuk lélekzetünket. Szóval az előadás olyan volt, mely a legnagyobb elismerést és figyelmet érdemelte meg.

És mindezek dacára a közönség nevetlenül és műveletlenül viselkedett. Hangos megjegyzések a pianissimók közben, beszélgetések a páholyokban és kacagások kritikálása a páholyok közönségének, mindez a tapintat, műveltség hiányának következménye. Ennek a közönségnek kár igazgyöngyöt adni, megteszi ott a kukorica is kötelességét. Igazán sajnáltuk az előadó színészeket, hogy ily közönségnek játszottak.

Vasárnap, december 12.

Szerelmi keringő. Ilyen kukorica féle Ziehrernek operettéje. Tartalom és inventió nélküli ötlet hiányában szenvedő librettó, régismert zeneszámok felújítása, közbe egy-két jobb, kedvesebb számmal: ez a mai esti Ziehrer-operette. Egyáltalában nincs szerencséje a színháznak az új bécsi operettekkel. Az Erdészleány sikere közepes volt, a Forrás tündére megbukott és a Szerelmi keringő szintén abban a sorsban részesült.

Tartalmát elmondani felesleges. Az egész azon fordul meg, hogy Spini Guidó három deálijának egyidőben ajánlja ugyanazt a szerelmi keringőt, végül elveszi feleségül Jella baronesst, míg Schneider Pepi fiakkeresnek a lányát Anikót Gervais gróf kéri meg és veszi el feleségül. Két népszerűbb dallam van benne. Az egyik Jella és Guidó duettje (valami úgy Dobog, valami úgy kopog), a másik a fiakkerdal. A többi zeneszám unalmas. Maga a szerelmi keringő lagymatag és Ziehrer más operettjein épült föl.

Az előadás kitűnő volt. Ma Mezei Margit áll az előtérben, aki teljesen disponáltan, jókedvvel, pajkossággal és kedvességgel játszotta el az ő egyéniségének megfelelő szerepet. Minden tekintetben: szépség, tánc, kedvesség dolgában ma kifogástalan volt. Toronyi, ki a zeneszerzőt énekelte, az első felvonásban még jó volt, a második felvonásban azonban már teljesen berekedt, úgy hogy énekelni alig tudott. Ime az eredmény, ha 3 nap énekeltek egymásután a tenoristát.

Remete a fiakkeres énekét nyújtotta jó alakítással, ugyszintén Haraszti Vilma is, ki bájos és eredeti volt, különösen a fiakkerdal ért el hatást. A többiek Hatvaniné, Nagy Pál, Solymosi, Lányi Edit, ugyszintén a kisebb szereplők Vajda Iván jók voltak. A színház félig üres maradt.

S.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” december 12-iki száma nagyon érdekes képsorozat közöl gr. Andrassy Géza betleri medvevadászatról, melyen Henrik porosz herceg is részt vett. Közli a szám még Damjanichné két képét élete utolsó idejéből, Pörge Gergely egy művészi rajzát, Katona József vonatkozó képeket, egy képsorozatot a budapesti evezősök nyári életéről, képeket a caeni francia templomokról (Bertha Sándor cikkével), képeket a budapesti református gimnázium jubileumáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Oláh Gábor és Haraszthy Lajos versei, Zsoldos László novellája, Daniel Lesueur franciából fordított regénye. Egyéb közlemények Beniczky Ödön cikke az evezős-életéről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Dörmögő Dömötör, a hirneves automobil utazó utitársa, Hörpentő bátya nagy bajba került utazásuk közben, mint Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapjának, a „Jó Pajtás”-nak legújabb, december 12-iki számában olvassuk. Pecsényánszky rendőrkapitány lecsukítja az öregét, míg Dörmögőt szabadon ereszti. De a mackó nem hagyja el a társát: Dörmögő kiszabadítja

Hörpentőt — hogy mikép, azt a „Jó Pajtás“ legközelebbi száma fogja elmondani. Ezen a nevezetes kalandon kívül van még a „Jó Pajtás“ új számában szép vers Benedek Elektől, mulatságos elbeszélés Rákosi Viktoról, cikk Kossuth Lajos gyermekkoráról, egy sereg tréfás kép, bohókás mese Elek apától, érdekes és tanulságos elbeszélés Schöpflin Aladártól, regényfolytatás Benedek Elektől. A szerkesztői izenetek és rejtvények fejezik be a szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás“ megjelenik minden vasárnap a Franklin-Társulat kiadásában, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona; egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld s előfizetéseket elfogad a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

LIV. SZÁMU KIMUTATÁS

Át hozat 11459.18 K
544 *Tataháza* község előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Burszki András 20 fil., Burszki György 20 fil., Burszki Mihály 20 fil., Csorba János 30 fil., Gömzsi Márton 30 fil., Guszmán József 60 fil., Guszmán Testvérek 60 fil., Juhász Lukács 30 fil., Juhász Máté 20 fil., ifj. Juhász Pál 1 kor., Kazinczi Anna 10 fil., Kazinczi József 50 fil., Kovács Miklós 10 fil., Lajkó Márton 10 fil., özv. Malonovics Teréz 1 kor., Markó János 40 fil., Masa István 12 fil., ifj. Molnár János 20 fil., Nagel Gyula 1 kor., Nagel Gyuláné 1 kor., Pálinkás Imre 20 fil., Pálinkás Márton 20 fil., Pásztor György 1 kor., Pásztor Józsefné 20 fil., Rabonya Mátyás 20 fil., Tóth András 25 fil., Tóth Vince 30 fil., Tüske Máténé 40 fil., ifj. Tüske Miklós 40 fil., Vajda János 1 kor., összesen

545 *Bács* község előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Ackermann N. 40 fil., Augusztá Miklós 50 fil., Bács községe 10 kor., Blum Henrik 60 fil., Halter N. 40 fil., Kapronczay Dezső 40 fil., Kobeltits József 40 fil., Menrath István 40 fil., Olvashatlan aláírás 2 kor., Olvashatlan aláírás 2 kor., Olvashatlan aláírás 40 fil., Olvashatlan aláírás 40 fil., Oszvald A. 40 fil., Pavlicsek Adám

12.58 K

50 fil., Resch József 2 kor., Szentiványi Gyula 1 kor., Szenz N. 40 fil., Tallér Fábán 20 fil., Tripolszky Béla 2 kor., összesen

24.80 K

546 *Cservenka* község előjárósága gyűjtőívén adakoztak: Buchler Adolf 1 kor., Cservenka községe 10 kor., Gaál Mihály 1 kor., Görgey Gyula 1 kor., dr. Hamel 1 kor., Hoffmann Sándor 1 kor., Keck Zsigmond 1 kor., Krumesz Fülöp 1 kor., Margitay Béla 1 kor., Müller Zsigmond 50 fil., Ráth János 1 kor., Röder Károly 1 kor., Spannagel Károly 50 fil., Stiegelman János 1 kor., Schön Mór 1 kor., Schumacher Antal 1 kor., Torkos Kálmán 50 fil., Torkos Lajos 60 fil., Wagner Henrik 1 kor.

26.10 K

Összesen 11522.66 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

HIRDETÉSEK.

VADRÓZSÁK.

Hat eredeti bájos magyar dal énekhangra és zongorára.

Mondjátok meg ti ragyogó csillagok . . .
Egyszer volt a híres Budán kutyavásár . . .
Zúgva-búgva sepi a szél . . .
Ne menj férjhez kislányom . . .
Útra kél a daru madár . . .
Több is vészett Mohácsnál . . .

Szövegét és dallamát szerző:

Vargáné Stengl Eleonóra.

== Ára 3 korona. ==

Kapható: **Herger A. és Abrahám N.** könyvkereskedőknél **UJVIDÉKEN** s ugyanott a szerzőnél.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

60 fillért

akár bélyegben is,
ha küld az alanti
cimre, megkapja

**Tábori Róbertnének
Egy igazi anya**

:szellemi hagyatéka:

olmü kis művét.

LENGYEL ÖDÖN

Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

Gergurov Dániel és Fia

∴ vas-, szén- és festékkereskedése ∴

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca 10.

Alapított 1824. — Telefonszám 93.

A megrendelt széneket leperesztett zsákokban hazra szállítjuk!

Szállítunk kis és nagymennyiségben különféle szeneket, u. m.:

porosz dió, porosz (kocka)

brikket, coax és boszniai

KŐSZENEKET;

6-3

azután mindenféle hazai és külföldi bányából különféle célokra használható szeneket. Szénosztályunk különlegessége a porosz brikket szén, cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben kitűnően használható, sokkal olcsóbb mint a fa.

Egy darab brikket ∴

∴ 6 óra hosszáig ég.

Allandóan raktáron! Olcsó árak!

A megrendelt széneket leperesztett zsákokban hazra szállítjuk!

Óra Ékszer és Aranyáru!

Karácsonyi és újévi ajándékok nagy

∴∴ választékban!! ∴∴

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Óra-, ékszerjavítások és átalakítások

a legolcsóbb árban eszközöltetnek!!

Óra-, ékszer- és aranyáru üzletemet ZOMBORBAN, a Fő-utcán ugyanazon oldalon lévő volt FREY IMRE ur üzletébe helyeztem át, hol raktáron tartok a mai kor igényeinek megfelelő

ÉKSZER-, ÓRA- és ARANYÁRÚT, valamint VALÓDI EZÜST és CHINAEZÜST ∴∴∴ DÍSZTÁRGYAKAT és EVŐESZKÖZÖKET dús választékban. ∴∴∴

Pontos, szolid kiszolgálásomról előre is biztosítom a n. é. közönséget s nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

10-5

Betűs gyűrűk minden újra alkalmas darabja 2 korona, !! 1 korona és 40 fillérért kaphatók. !!

== Egyes cikketek beszerzési áron adok el. ==

Keszler Dezső,

óras és ékszerész,

Zomborban, a Fő-utcán.

Karácsonyi és újévi ajándékok igen olcsó árban.

5760/kg. 909. sz.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye zombori járásához tartozó 7256 lelket számláló Ószivác községénél üresedésbe jött községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1910. évi január hó 3-ik napjának déli 12 órájáig** nyujtsák be.

Ezen állás javadalmazása:

1. Évi készpénz fizetés, előleges havi részletekben, 1300 kor., szóval egyezerháromszáz korona.

2. Szabad lakás, melynek jókarbantartásáról a község gondoskodik.

3. Egy egész telek és a hozzá tartozó legelő illetmény, továbbá egy pótkert haszonélvezete, melyek adóját a község fizeti.

4. A jegyzői telekből mezei dűlő-ut céljára kisajátított földterület kártalanítása fejében évi 136 kor. 08 fillér.

5. A marhajárlatok kezeléséért járó díjak.

6. A fogyasztási és italadók kezelési díjának fele.

7. A magánmunkálatok után a szabályrendeletileg megállapított díjak szedési joga.

Zombor, 1909. december hó 11-én.

Tárczay s. k.,
főszolgabíró.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 54

Hirdetés.

Zomborban, Zrínyi-utca 4. szám alatt levő két lakást lerombolják és a jövő 1910. évben helyébe újat építenek. Az újonnan épült épületben lesz egy nagyobb üzlethelyiség lakással együtt és három kisebb üzlethelyiség.

A fentemlített üzlethelyiségek és a lakás 1910. november hó 1-én lesz kiadva. Aki hajlandó ez üzlethelyiségek közül valamelyiket bérbe venni, az bővebb felvilágosítás végett forduljon a háztulajdonoshoz:

Krónits Trifon

kereskedőhöz.

3-2

Felhívás a háztulajdonosokhoz.

A polgári fiúiskola elhelyezésére alkalmas bérházat keresünk. Szükséges négy tanterem, igazgatói iroda, tanács-terem, szertár szoba és lakás a szolgál részére. Felkérem a háztulajdonosokat, hogy ajánlataikat Baumann Antal urhoz, az intézet igazgatójához **folgó hó végéig** nyujtsák be.

Zomborban, 1909. december 2-án.

3-3

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD,

278-3-2

iskolaszéki elnök.

Korona szálloda Baján.

Tisztelettel értesitem a n. é. utasközönséget, hogy **Baján a vasuti állomás közelében** megnyitottam a mai kornak megfelelő elegáns és nagy kényelmekkel berendezett

KORONA SZÁLLODÁT,**KÁVÉHAZAT és ÉTTERMET.**

Szép, kényelmes, tiszta és egészséges szobák olcsó árban! Kitűnő konyha, jó kávéház!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri,
6-6 kitűnő tisztelettel

ROSENBAUM JENŐ,

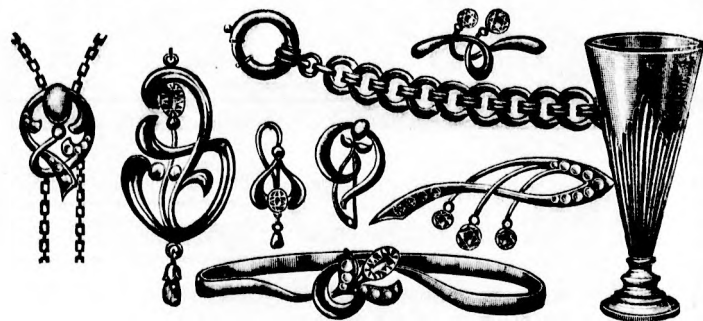
Korona-szállodás,

BAJÁN,

Magyar királyi Államvasuti pályaoórárs.

karácsonyi**AJÁNDÉKUNKAT:**

órákat, arany, ezüst, briliáns ékszereket és chinaezüst disztárgyakat helyben csak:

Stebler Antal,

óras és ékszerésznél

4-1

LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLJUK.

Arany betűs gyűrű darabja	2 kor.
Ezüst betűs gyűrű arannyal bevonva	50 fillér.
Ezüst betűs gyűrű darabja	30 fillér.
Ezüst keresztet gyűrű darabja	50 fillér.

Törv. engedélyezett zálogházi becsűs.